

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKTONĒ!

ZIŅOJUMS PAR DIVPUSĒJĀ UN TRĪSPUSĒJĀ SOCIĀLĀ DIALOGA ATTĪSTĪBU KURZEMES REĢIONĀ

2014.gada I pusgads

Zinojumu sagatavoja:
Latvijas Darba devēju konfederācijas
Reģionālās attīstības un sociālā dialoga koordinatore
Kurzemes reģionā
Sanita Linde

Šis materiāls ir veidots ar Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu projekta „LDDK administratīvās kapacitātes stiprināšana reģionos” (id.Nr.1DP/1.5.2.2.1./08/IPIA/SIF/002/02) ietvaros. 85% no projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību un 15% Latvijas valsts ar Sabiedrības integrācijas fonda starpniecību.

Liepāja, 2014. gada jūlijā

Saturs

SAĪSINĀJUMI/ APZĪMĒJUMI:	3
IEVADS	4
1. DIVPUSĒJAIS SOCIĀLAIS DIALOGS:	5
1.1. REĢIONĀ IZVEIDOTĀS UZŅĒMĒJU BIEDRĪBAS, DARBA DEVĒJU ORGANIZĀCIJAS, TO RAKSTUROJUMS, DARBĪBA, AKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS.....	5
1.2. ARODBIEDRĪBU ORGANIZĀCIJAS REĢIONĀ.....	13
1.3. SADARBĪBAS FORMAS STARP DARBA DEVĒJU ORGANIZĀCIJĀM UN ARODBIEDRĪBĀM REĢIONĀ.....	15
1.4. JA REĢIONĀ NAV DIVPUSĒJO KONSULTĀTĪVO MEHĀNISMU, TAD KĀDA IR DARBA DEVĒJU ORGANIZĀCIJU UN ARODBIEDRĪBU ATVĒRTĪBA SOCIĀLĀ DIALOGA ĪSTENOŠANAI.....	16
1.5. KOPLĪGUMU SKAITS REĢIONA UZŅĒMUMOS. KOPLĪGUMU RAKSTUROJUMS.....	17
1.6. SECINĀJUMI PAR SOCIĀLĀ DIALOGA SITUĀCIJU REĢIONĀ.....	18
1.6.1. <i>Šķēršļi</i>	19
1.6.2. <i>Iespējas</i>	19
2. TRĪSPUSĒJAIS SOCIĀLAIS DIALOGS. REĢIONĀ DARBOJOŠĀS TRĪSPUSĒJĀS KONSULTĀTĪVĀS PADOMES, TO RAKSTUROJUMS, DARBĪBA, AKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS.	20
3. LDDK REĢIONĀLĀ KOORDINĀCIJAS CENTRA INICIATĪVAS	23
3.1. LDDK PĀRSTĀVNICĪBA VALSTS UN PAŠVALDĪBU INSTITŪCIJĀS REĢIONĀ.....	23
3.2. ORGANIZĒTIE PASĀKUMI UN TO EFEKTIVITĀTES NOVĒRTĒJUMS.....	23
3.3. SVID ANALĪZE.....	27
3.4. ĪZVIRZĪTĀS PRIORITĀTES UN DARBA UZDEVUMI NĀKAMAJAM PĀRSKATA PERIODAM.....	28
3.5. ĀKTUĀLIE JAUTĀJUMI UN PROBLĒMAS UZŅĒMUMU SKATĪJUMĀ.....	29

Saīsinājumi/ apzīmējumi:

LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija
LBAS – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
DDO – Darba devēju organizācija
Liepājas TKP – Liepājas domes Trīspusējā konsultatīvā padome
LDP – Biedrība „Liepājas Direktoru padome”
GNUK – Biedrība „Grobiņas novada Uzņēmēju klubs”
VLU – Biedrība „Latvijas Uzņēmēji” Ventspilī

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO – Nevalstiskas organizācijas
a/s – Akciju sabiedrība
EM – Ekonomikas ministrija
ES – Eiropas Savienība
EU – European Union
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ESF – Eiropas Sociālais fonds
FM – Finanšu ministrija
NVO – Nevalstiskā organizācija
UR – Uzņēmumu reģistrs

levads

Ziņojums par situāciju divpusējā un trīspusējā dialoga jomā Kurzemes reģionā ir sagatavots projekta „LDDK administratīvās kapacitātes stiprināšana reģionos” (id.Nr.1DP/1.5.2.2.1./08/IPIA/SIF/002/02) ietvaros. 85% no projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību un 15% Latvijas valsts ar Sabiedrības integrācijas fonda starpniecību.

Ziņojums sevī ietver informāciju par situāciju divpusējā un trīspusējā sociālā dialoga jomā Kurzemes reģionā.

Kurzemes reģions atrodas Latvijas rietumu daļā uz dienvidiem no Rīgas.

Reģions izvietojies Baltijas jūras piekrastē, lielākās reģiona pilsētas ir Liepāja, Ventspils, Kuldīga, Saldus un Talsi.

Kurzemes reģionā ir nacionālas nozīmes centri: Liepāja un Ventspils, Kuldīga un Saldus. Kā arī Talsu novads. Pārējie novadi, tādi kā Grobiņas novads, Nīcas novads, Rucavas novads u.c., ir vietējās nozīmes centri.

Reģionā atrodas Latvijas augstskolas – Liepājas Universitāte (LiepU), Ventspils augstskola un vairākas profesionālās izglītības iestādes.

Liepājā darbojas Liepājas Speciālā ekonomiskā zona (LSEZ), Ventspilī - Ventspils brīvosta. Kurzemes reģionā ir loģistikas centri, tehnoloģiskie centri, industriālie parki, veiksmīgi darbojas Biznesa Inkubators Liepājā un tā filiāles Ventspilī un Kuldīgā.

2009.gada maijā LDDK, uzsākot īstenot projektu „LDDK administratīvās kapacitātes stiprināšana reģionos” (id.Nr. 1DP/1.5.2.2.1./08/IPIA/SIF/002/02) ar Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu, ir izveidojusi reģionālās struktūras visos 5 plānošanas reģionos - Rīgā, Cēsīs, Rēzeknē, Liepājā un Jēkabpilī - kurās darbojas reģionālās attīstības un sociālā dialoga koordinatori. Koordinatoru uzdevums ir sniegt atbalstu darba devēju apvienošanai organizācijās, lai sekmētu sociālā dialoga attīstību starp darba devējiem, pašvaldībām un darba ņēmējiem.

Kopš LDDK uzsāka sociālā dialoga projektu, Kurzemes reģionā ir panākti būtiski uzlabojumi sadarbības praksē starp darba devēju organizācijām, arodbiedrībām un pašvaldībām. Kurzemes reģionā aktīvi darbojas biedrība *Liepājas Direktoru padome*, tā ir LDDK biedrs, projekta laikā izveidota biedrība *Grobiņas novada Uzņēmēju klubs*. Administratīvā kapacitāte stiprināta citām reģiona darba devēju organizācijām.

Ir veicināta sadarbība ar citu reģionu darba devēju organizācijām un uzņēmēju klubiem, izveidojot Liepājas Trīspusējo konsultatīvo padomi, noslēdzot Talsu novada domes un uzņēmēju savstarpējo sadarbības līgumu, darbojoties Kuldīgas pilsētas Uzņēmējdarbības konsultatīvai komisijai, kā Saldus novada Uzņēmējdarbības konsultatīvajai padomei, reģionālajiem darba devējiem ir iespēja iesaistīties sociālā dialoga veidošanā ar vietējām pašvaldībām, ir iespēja līdzdarboties un pārstāvēt biedrības, kā arī sava uzņēmuma intereses.

1. Divpusējais Sociālais dialogs:

1.1. Reģionā izveidotās uzņēmēju biedrības, darba devēju organizācijas, to raksturojums, darbība, aktivitātes izvērtējums

Liepājas pilsēta

Biedrība „Liepājas direktoru padome” ir senākā darba devēju organizācija Kurzemes reģionā, tā dibināta 1997. Gadā. Kopš 2009.gada ir LDDK biedrs.

Valdes priekšsēdētājs katru gadu tiek ievēlēts atklātā balsojumā. Šajā darba gadā valdes priekšsēdētājs ir Aivars Priedols.

Pēc biedrības pārvēlēšanām par biedrības 2013./ 2014. darba gada priekšsēdētāju ievēlēts Aivars Priedols, par vietnieku ievēlēts Aigars Puks, kas nākamajā biedrības *Liepājas direktoru padome* darba gadā tiks apstiprināts par biedrības priekšsēdētāju.

Biedrība apvieno vairāk kā 42 aktīvus Liepājas pilsētas un novada darba devējus, kuri nodarbina vairāk 3500 strādājošos. Biedrība *Liepājas Direktoru padome* pārstāv visplašāko Liepājas darba devēju spektru: gan tirgotājus, gan ražotājus, gan pakalpojumu sniedzējus u.c. Organizācijas biedri ir gan AS, gan SIA, tāpat ir pārstāvēti gan mazi, gan vidēji, gan lieli Liepājas uzņēmumi. Biedru vidū ir arī Latvijas vadošie nozaru uzņēmumi, kā A/S „Liepājas metalurģis”. Šobrīd A/S *Liepājas Metalurģis* pārstāvis savu darbību biedrībā apturējis, pamatojoties uz A/S *Liepājas Metalurģis* neskaidro nākotnes attīstības situāciju.

Biedrība *Liepājas Direktoru padome* (LDP) aktīvi, kvalitatīvi un efektīvi līdzdarbojas vietējās politikas veidošanā.

2009. gadā Liepājas pilsētas dome, biedrība *Liepājas Direktoru padome*, pārstāvot Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK), un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) parakstīja vienošanos par Trīspusējās konsultatīvās padomes izveidi, nolikumu par sadarbību, lai kopīgi sekmētu pilsētas un iedzīvotāju labklājību.

Padomē sekmīgi darbojas pieci darba devēju pārstāvji, kuri pārstāv biedrību *Liepājas Direktoru padome* un ir LDDK biedri. Uzņēmēju biedrības pārstāvji, savas kompetences ietvaros, izskata pilsētas nozaru plānošanas dokumentus un pašvaldības lēmumu projektus, gatavo atzinumus par dokumentu projektiem un sniedz priekšlikumus par to uzlabošanu tādos jautājumos kā sociālā drošība, ekonomiskās attīstības un nozaru stratēģijas, pilsētas attīstība, izglītība, nodarbinātība, nepieciešamības gadījumā sniedz viedokli arī par citiem normatīvajiem aktiem.

LDP ir Latvijas Darba devēju konfederācijas biedrs (LDDK) no 2009. gada.

TRĪSPUSĒJĀ KONSULTATĪVĀ padomē kopumā pārstāvēti 5 pašvaldības deleģēti locekļi, 5 darba devēju un 5 arodbiedrības pārstāvji. Padome dibināta, lai veicinātu Liepājas Domes, darba devēju un arodbiedrību sadarbību ar mērķi nodrošināt saskaņotu, pilsētas interesēm atbilstošu problēmu risināšanu sociālajos un ekonomiskajos jautājumos, kas garantētu sociālo stabilitāti un labklājības līmeņa paaugstināšanu pilsētā, veicinātu sociālo partneru līdzdalību un līdzatbildību.

Padome izskata jautājumus, kas saistīti sociālo drošību, Liepājas pilsētas nozaru stratēģijām un pilsētas attīstību; izglītības, t.sk., profesionālās izglītības attīstību; nodarbinātību; starptautisko organizāciju lēmumu, rekomendāciju un ieteikumu piemērošanu un citus jautājumus.

Padome arī veicina sadarbību ar Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA), pašvaldības struktūrvienībām, iestādēm un kapitālsabiedrībām, ar ekspertiem saskaņojot nodarbinātības veicināšanas pasākuma plānu Liepājas pilsētai, sniedzot priekšlikumus aktīvo nodarbinātības pasākumu organizēšanā un īstenošanā, veicinot Liepājas pilsētas iedzīvotāju iesaistīšanu ar nodarbinātības veicināšanu saistītajos projektos utt. Padome regulāri analizē darba tirgus stāvokļa indikatorus Liepājā, sadarbībā ar NVA iespēju robežās veicinot bezdarbnieku un darba meklētāju pārkvalificēšanos un tālākizglītības iespēju paplašināšanos.

2013. gada jūnijā notiekošajām pašvaldību vēlēšanām aktīvi sekoja biedrība *Liepājas Direktoru padome*, pēc notikušajām vēlēšanām biedrība izvirzījusi savu biedru kandidatūras un devusi ieteikumus jaunā Trīspusējās Konsultatīvās padomes sastāva izveidei.

Pilsētas Domes sēdē jautājums par Komiteju, Komisiju un Konsultatīvo Padomju izveidi tiek pieņemts 2013.gada 22.augustā, kad pieņem un apstiprina jaunus sastāvus Komitejām, Komisijām un Konsultatīvajām Padomēm.

Tiek izveidota Trīspusējā Konsultatīvā padome 12 locekļu sastāvā, no kurām kopumā pārstāvēti 4 pašvaldības deleģēti locekļi, 4 darba devēju un 4 arodbiedrības pārstāvji.

Padomes galvenais uzdevums ir veicināt Domes, darba devēju un arodbiedrību sadarbību ar mērķi nodrošināt saskaņotu, pilsētas interesēm atbilstošu problēmu risināšanu sociālajos un ekonomiskajos jautājumos, kas garantētu sociālo partneru līdzdalību un līdzatbildību par pieņemtajiem lēmumiem un to izpildi.

Štbrīža ekonomiskās situācijas apstākļos ir aktuāls jautājums par uzņēmēju – darba devēju, līdzdalību dažāda līmeņa valsts un pašvaldību institūciju lēmumu pieņemšanā. Gan valstij, gan pašvaldībai tiek pārmests nepietiekošs atbalsts biznesam, pasivitāte ekonomikas „sildīšanā”, papildus nodokļa sloga uzlikšanā u.t.t.

Viens no veidiem, kā darba devējiem šajā situācijā aizstāvēt savas intereses un veidot kā partnerim sociālo dialogu ir – līdzdarboties attiecīgu lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā, lai iespēju robežās nepieļautu uzņēmējiem nelabvēlīgu lēmumu rašanos, rastu vienotu risinājumu, kas rezultātā būtu pieņemams un attīstību veicinošs visām trīspusējā dialogā iesaistītajām pusēm.

Iepriecina fakts, ka padomē darbojošies darba devēju pārstāvji ir no organizācijām, kas ir LDDK biedri.

Citas darba devēju organizācijas Kurzemes reģionā

Līdzās Liepājai atrodas Grobinas novads, kur projekta ietvaros sniegto konsultāciju un aktivitāšu rezultātā 2011. gada rudenī izveidota jauna darba devēju organizācija – biedrība *Grobinas novada Uzņēmēju klubs*. Biedrība plāno uzsākt sarunas par savstarpējas sadarbības padomes izveidi novadā, lai darba devējiem būtu iespēja līdzdarboties lēmumu izstrādes gaitā un pieņemšanā novadā.

Priekulē, 2013.gada nogalē, projekta ietvaros sniegto konsultāciju un aktivitāšu rezultātā izveidota jauna darba devēju organizācija – biedrība *UK-5*. Patlaban biedrībā apvienojušies 22 vietējie uzņēmēji, tie pārstāv tādas uzņēmējdarbības nozares kā kokapstrāde, mežistrāde, būvniecība, lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, IT, amatniecība.

Biedrība plāno veikt aktivitātes novadā, apvienot novada uzņēmējus, vienoties par sadarbību ar vietējo pašvaldību, uzsākt sarunas par savstarpējas sadarbības padomes izveidi novadā, lai darba devējiem būtu iespēja līdzdarboties lēmumu izstrādes gaitā un pieņemšanā novadā.

Durbē, 2013.gada nogalē, projekta ietvaros sniegto konsultāciju un aktivitāšu rezultātā izveidota jauna darba devēju organizācijas domu biedru grupa, lai organizētu biedrību *Durbes novada uzņēmēju apvienība*.

Patlaban apvienojušies 26 vietējie uzņēmēji, tie pārstāv tādas uzņēmējdarbības nozares kā kokapstrāde, mežstrāde, būvniecība, lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, IT, amatniecība, arī zemnieku saimniecības, pārtikas pārstrādes un ražošanas uzņēmumi.

Biedrībai nodibinoties, plāno veikt aktivitātes novadā, apvienot novada uzņēmējus, vienoties par sadarbību ar vietējo pašvaldību, uzsākt sarunas par savstarpējas sadarbības padomes izveidi novadā, lai darba devējiem būtu iespēja līdzdarboties lēmumu izstrādes gaitā un pieņemšanā novadā.

Abiem klubiem izteikta vēlme sadarboties ar citiem uzņēmēju klubiem reģionā un risināt kopējus jautājumus uzņēmējdarbības uzlabošanas jautājumos kopējai tālākai sekmīgai attīstībai.

Kuldīgā dibināta biedrība *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku apvienība *KBA**.

Kuldīgas pašvaldība izveidojusi un tajā darbojas Uzņēmēju atbalsta komisija, kur sadarbībā ar darba devējiem, tiek lemts par novadam svarīgiem jautājumiem.

Ventspilī darbojas uzņēmēju biedrība *Latvijas uzņēmēji*.

Uzņēmēju biedrībā apvienojušies uzņēmēju pārstāvji darbojas Domes izveidotajās komisijās.

Patlaban biedrība pastāv, taču jaunas aktivitātes nav vērojamas.

Talsos darbojas aktīvs un enerģisks *Talsu Komersantu klubs*, biedrība, kas jau radusi iespēju veikt dialogu ar Talsu novada pašvaldību. 2010. gadā noslēgts sadarbības līgums ar Talsu novada pašvaldību, lai nodrošinātu saskaņotu un iedzīvotāju interesēm atbilstošu problēmu risināšanu ar darba devēju līdzdalību lēmumu pieņemšanā.

Saldū pastāv Tūrisma nozarē iesaistīto uzņēmumu klubīš. Tomēr, lai arī citas uzņēmējdarbības nozares un to tēmas tiktu aptvertas, tiek domāts par uzņēmēju biedrības izveidi Saldus novadā. Lai arī Saldū darbojas Uzņēmēju konsultatīvā padome, pašvaldības vadība izsaka atbalstu uzņēmēju kluba izveidei un ir gatava savstarpējam dialogam.

Aktīvākā darba devēju organizācija (DDO) Kurzemes reģionā – biedrība ***Liepājas direktoru padome***

Biedrību 1997. gadā dibināja Liepājas uzņēmēji, 2013. gada nogalē biedrībā pārstāvēti 44 Liepājas pilsētas un novada uzņēmumi. Biedrība ir LDDK biedrs un darba devēju interešu pārstāvis Liepājas pilsētas Trīspusējā konsultatīvajā padomē.

2012. gada padomes sēdē saņemti divi jauni uzņēmumu iesniegumi ar lūgumu uzņemt par biedrības biedriem. Izskatīšana jautājumam notika janvāra mēneša padomes sēdes laikā. Abi uzņēmumu iesniegumi, vienbalsīgi balsojot, akceptēti.

2013. gada pirmajā pusgadā biedrībā uzņemti 4 jauni biedri, kas pārstāv Liepājas uzņēmumus, (piemēram, *Liepājas Ūdens* un *Liepājas Namu apsaimniekotājs*), kas kopumā savos uzņēmumos nodarbina vairāk kā 500 darbinieku.

2013. gada otrajā pusgadā uzņemti divi jauni biedri, kas pārstāv Liepājas uzņēmumus, un kopumā savos uzņēmumos nodarbina vairāk kā 320 darbinieku.

Foto: Biedrībā *Liepājas direktoru padome*
sadarbības vizītē Liepājā viesojas *Rēzeknes Uzņēmēju biedrība*

Biedrības *Liepājas Direktoru padome* galvenās īstenotās aktivitātes 2012.gada otrajā pusgadā:

- Biedrības kapacitātes stiprināšana: patreiz biedrībā apvienojušies 44 biedri
- Notiek ikmēneša tikšanās kādā no biedrības biedru uzņēmumiem: apmeklāti A/S *Liepājas Metalurģis*, LSEZ SIA Bulk Terminal, SIA *Liepājas Tramvajs* SIA *LOC*, SIA *Liepājas Enerģija* u.c.
- Notikušas vizītes pilsētas uzņēmumos: SIA*Kolumbija*, Kurzemes Biznesa Inkubators, Liepājas Biznesa centrs, kas apvieno 11 dāņu uzņēmumus, u.c.
- Notikusi tikšanās ar pilsētas pašvaldības vadību: Domes priekšsēdētāju U. Sesku, Domes priekšsēdētāja vietnieku G. Anšīņu un Attīstības pārvaldes vadītāju V. Vitkovski
- Notikusi tikšanās ar LDDK vadību, LDDK vizītes ietvaros Liepājā
- Notikusi kopīga izbraukuma sēde kopīgi ar *Grobiņas novada uzņēmēju klubu* septembrī
- Dalība diskusijā par Eiropas Savienības finansējuma ieguldījuma atdevi Liepājas attīstībā
- Apsprieda dalība un organizatoriski jautājumi izstādē *Ražots Liepājā*, kas notiks 2013.gada 1., 2.martā

Biedrības *Liepājas Direktoru padome* galvenās īstenotās aktivitātes 2013.gada pirmajā pusgadā:

- Biedrības kapacitātes stiprināšana: patreiz biedrībā apvienojušies 47 biedri
- Februārī biedrība atzīmējusi savu 15 gadu pastāvēšanas jubileju
- Notiek ikmēneša tikšanās kādā no biedrības biedru uzņēmumiem: SIA *Liepājas ŪDENS*, SIA *Liepājas Namu Apsaimniekotājs*, SIA *Liepājas Teātris* SIA *LOC*, SIA *Liepājas Enerģija* jaunais TEC komplekss u.c.
- Notikušas vizītes pilsētas uzņēmumos: Liepājas Biznesa parks, kur vienā teritorijā darbojas 11 ārvalstu uzņēmēju izveidoti uzņēmumi, Kurzemes Biznesa Inkubators, SIA *PK Invest*
- Notikusi tikšanās ar pilsētas pašvaldības vadību: Domes priekšsēdētāju U. Sesku, Domes priekšsēdētāja vietnieku G. Anšīņu un Attīstības pārvaldes vadītāju V. Vitkovski, kur spriests par pilsētas attīstības plāniem un Liepājas Attīstības programmu nākamajam plānošanas

periodam, izvirzīts pārstāvis darbam Pilsētas attīstības programmas 2014.- 2020. gadam tai skaitā ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. Gadam uzsākšanai darba grupā

- Notikusi kopīga izbraukuma sēde kopīgi ar *Grobiņas novada uzņēmēju klubu* maijā
- Biedrība *Liepājas Direktoru padome* tikusies ar jaunizveidoto uzņēmēju biedrību *Aizputes Uzņēmēju klubs* biedriem
- Dalība diskusijā par Eiropas Savienības finansējuma ieguldījuma atdevi Liepājas attīstībā
- Biedrība piedalījies, risinājusi un atbalstījusi izstādi Ražots Liepājā*, kas notika 2013.gada 1.,2. martā Liepājas Olimpiskajā centrā

Biedrības *Liepājas Direktoru padome* galvenās īstenotās aktivitātes 2013.gada otrajā pusgadā:

- Biedrības kapacitātes stiprināšana: patreiz biedrībā apvienojušies 48 biedri
- Notiek ikmēneša tikšanās kādā no biedrības biedru uzņēmumiem
- Notikušas vizītes pilsētas uzņēmumos: Liepājas Biznesa parkā, kur vienā teritorijā darbojas 11 ārvalstu uzņēmēju izveidoti uzņēmumi, Kurzemes Biznesa Inkubatora filiālē, SIA *Kolumbija*, A/S *Lauma fabrics*, *Lauma lingerie*
- Notikusi tikšanās ar pilsētas pašvaldības vadību: Domes priekšsēdētāju U. Sesku, Domes priekšsēdētāja vietnieku G. Anšņu un Attīstības pārvaldes vadītāju V. Vitkovski, tagad Domes priekšsēdētāja vietnieku, kur spriests par pilsētas attīstības plāniem un Liepājas Attīstības programmu nākamajam plānošanas periodam, izvirzīts pārstāvis darbam Pilsētas attīstības programmas 2014.- 2020. gadam tai skaitā ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. Gadam uzsākšanai darba grupā.
- Biedrība piedalījies Pilsētas attīstības programmas 2014.- 2020. Gadam, tai skaitā ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030 darba grupās, sniegusi ieteikumus izstrādei
- Notikusi kopīga izbraukuma sēde kopīgi ar *Grobiņas novada uzņēmēju klubu* septembrī
- Notikusi kopīga izbraukuma sēde kopīgi ar *Grobiņas novada uzņēmēju klubu* apmeklējot ražotni *CEMEX* Brocēnos
- Notikusi kopīga izbraukuma sēde kopīgi ar *Grobiņas novada uzņēmēju klubu* apmeklējot Inčukalna gāzes krātuvi
- Biedrība *Liepājas Direktoru padome* tikusies ar jaunizveidoto Priekules uzņēmēju biedrību *UK -5* biedriem
- Biedrība *Liepājas Direktoru padome* tikusies ar jaunizveidoto uzņēmēju biedrību *Durbes Novada Uzņēmēju apvienība* biedriem
- Dalība diskusijā par Eiropas Savienības finansējuma ieguldījuma atdevi Liepājas attīstībā
- Biedrība piedalījies LB un LDDK rīkotajos semināros par Euro ieviešanu
- Biedrība organizējusi novembrī pieredzes apmaiņas semināru par biedrības pastāvēšanas 15 gados paveikto, aicinājusi piedalīties pilsētas uzņēmējus, aktivizējusi novadu klubu darbību, sniedzot padomus biedrības darba organizācijā, aktivitāšu veikšanai un praktiskas dabas ieteikumus sadarbības turpināšanai

Biedrības *Liepājas Direktoru padome* galvenās īstenotās aktivitātes 2014.gada pirmajā pusgadā:

- Biedrības kapacitātes stiprināšana: patreiz biedrībā apvienojušies 48 biedri, no tiem 14 ir Goda biedri
- Notiek ikmēneša tikšanās kādā no biedrības biedru uzņēmumiem

- Notikušas vizītes pilsētas uzņēmumos: atkārtoti Liepājas Biznesa parkā, kur vienā teritorijā darbojas 11 ārvalstu uzņēmēju izveidoti uzņēmumi, Kurzemes Biznesa Inkubatora filiālē, vairākos SIA Liepājas pilsētā un novados
- Notikusi tikšanās ar pilsētas pašvaldības vadību: Domes priekšsēdētāju U. Sesku, Domes priekšsēdētāja vietnieku G. Ansiņu un Attīstības pārvaldes vadītāju V. Vitkovski, tagad Domes priekšsēdētāja vietnieku, kur spriests par pilsētas attīstības plāniem un Liepājas Attīstības programmu nākamajam plānošanas periodam, izvirzīts pārstāvis darbam Pilsētas attīstības programmas 2014.- 2020. gadam tai skaitā ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam uzsākšanai darba grupā.
- Biedrība piedalījies Pilsētas attīstības programmas 2014.- 2020. gadam, tai skaitā ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam darba grupās, sniegusi ieteikumus izstrādei
- Notikusi kopīga izbraukuma sēde kopīgi ar *Grobiņas novada uzņēmēju klubu* aprīlī
- Biedrība *Liepājas Direktoru padome* tikusies ar Priekules uzņēmēju biedrību *UK -5* biedriem
- Dalība diskusijā par Eiropas Savienības finansējuma ieguldījuma atdevi Liepājas attīstībā
- Organizēta uzņēmēju diena jūnijā
- Organizēta tikšanās ar ALTUM, par uzņēmējiem aktuālajām pieejamām programmām

Kurzemes uzņēmēju biedrības un apvienības:

NPK	NOSAUKUMS	BIEDRU SKAITS	BIEDRI	NOSAUKUMS	NOSLĒGŠANAS DATUMS
1	Biedrība *LIEPĀJAS DIREKTORU PADOME*, dibināta 1997	47	<ul style="list-style-type: none"> • SIA HANSA INVEST • SIA METĀLMEISTARS • SIA EZERMALA 1 • SIA ROŽU LAUKUMS • SIA FORTIUS • SIA KESTO • AAS "BALTA" Liepājas nodaļa • A/S *CITADELE* Liepājas filiāles • SIA TM GROUP • LSEZ SIA TRANSWIDE SERVICES • *LOC* Liepājas Olimpiskais centrs • SIA VEGA1 • SIA NAMI R • SIA KINO BALLE • SIA firma UPTK • SIA DROŠĪBAS DIENESTS • SIA Elektrons &K • Zvērinātu advokātu birojs " Kreics & Partneri " • Liepājas SEZ • LRS BŪVE ELIT • A/S "Latvijas Gāze " Liepājas iecirknis • LIEPĀJAS TEĀTRIS • SIA PICA SERVISS • LSEZ SIA LIEPAJA BULK 	Liepājas pilsētas Domes Trīspusējā konsultatīvā padome	<p>Liepājas pilsētas Domes 2009. Gada 10.IX. Nolikums Nr. 27</p> <p>Liepājas pilsētas Domes 2013. Gada 22. Augusta lēmums Nr. 268 un nolikums</p>

			<p>TERMINAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • A/S LAP • SIA LIEPĀJAS RAS • A/S LPB • SIA L- INVESTĪCIJAS • SIA CTB KARJERI • LSEZ A/S LIEPĀJAS METALURGS • SIA LIEPĀJAS TRAMVAJS • Liepājas Dome • SIA VETRA S • SIA AP AUTO • A/S LIEPĀJAS ENERĢIJA • SIA I.T • LSEZ SIA LASKANA • SIA LNA • SIA LIEPĀJAS ŪDENS • SIA *LIEPĀJAS ŪDENS* • SIA *LNA* 		
2	Biedrība *LATVERA* Liepāja, dibināta 2009	32	<ul style="list-style-type: none"> • SIA LAUMA FABRICS • SIA LOKIS • SIA STEFFI L • SIA REGINA N • SIA GLORA • SIA NIKOL DJUMON • SIA DIOLE • SIA VELLA • SIA V.O.V.A. • SIA GRACIJA RIM • SIA NEW ROSME • SIA ROKSA • SIA MAGIJA SIA NOVELLA • SIA JURIA • SIA KRIDA • SIA ALBINA L • SIA DIVA SHARM 		
3	Biedrība *GROBIŅAS NOVADA UZŅĒMĒJU KLUBS*, 2011	41	<i>Pagaidām nav vēl pilnas informācijas</i>		
4	Biedrība *UZŅĒMĒJU UN RAŽOTĀJU APVIENĪBA LATVIJAS ATTĪSTĪBAI* Liepāja, dibināta 2006	15	<i>Nav informācijas</i>		

5	SALDUS		Tūrisma nozares uzņēmumi	Saldus Novada domes Uzņēmēju Konsultatīvā padome	Saldus novada Domes 2009. gada 23. IX Nolikums (Prot Nr. 12, 52)
6	Biedrība *TALSU KOMERSANTU KLUBS*	35	<ul style="list-style-type: none"> • SIA RUDUS • SIA PRO INVEST.LV • SIA TALSU NAMSAIMNIEKS • SIA VĪGANTES • SIA UNIUKS • SIA TALSU NAMU PĀRVALDE • SIA PURE CHOCOLATE • SIA MAIZNĪCA LIEPKALNI • A/S SWEDBANK • SIA KURZEMES INVESTĪCIJU FONDS • SIA BAUART • SIA ZIEMEĻKURZEMES DROŠĪBA • SIA SILVERSTONE • SIA PRETPILS • SIA TALSU BIO-ENERĢIJA • SIA AGRO STENDE • SIA RENDIT • SIA TALSU MELIORATORS • SIA TALSU TIPOGRĀFIJA • SIA ZEMES TEHNIKA • SIA LAUMAS • SIA KRAUZERS • SIA STATS • SIA TALSU PIENSAIMNIEKS • SIA LMK • SIA TALCE • SIA BUTS • AS TALSU AUTOTRANSPORTS • SIA TALCOMM • SIA CVS • SIA TALSU TEHNIKA • SIA JANVĀRI • SIA JAUNALKO • SIA LATEVA 	Talsu novada pašvaldības un biedrības *Talsu Komersantu klubs* Sadarbības līgums Nr. SA 20/10/12	2010. gada 17 XII
7	Biedrība *KULDĪGAS BIZNESA APVIENĪBA *KBA**, dibināta 2007		<i>Nav informācijas</i>	Kuldīgas novada Domes Uzņēmējdarbības atbalsta komisija	2009. gads 2013. gads
8	Biedrība *LATVIJAS	15	<ul style="list-style-type: none"> • SIA NANDU • SIA KARLĪNES NAMS 	Ventspils pilsētas Domes	2013.gada 26. jūlija lēmums

	UZŅĒMĒJI* Ventspils, dibināta 2006		<ul style="list-style-type: none"> • SIA SensoTech • IK MS-VR TAXI • SIA DALAGRO • SIA BETĀNIJA • SIA KURZEMES DATORCENTRS • SIA EVOR.K • IK D.G.V.P. • IK VANEDA • SIA NANDU BALTIC • SIA WESTHAUS • SIA DZINTARKALNI 21 • SIA ĢEODĒZISTS • SIA ALFA ABC 	Uzņēmēj darbības veicināšanas komisija	Nr. 145
9	Biedrība *UK-5* Priekule	22	Pārstāv tādas nozares kā kokapstrāde, mežistrāde, būvniecība, lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, IT, amatniecība		
10	Durbes novada Uzņēmēju apvienība (dibināšanas stadijā)	26	Pārstāv tādas nozares kā kokapstrāde, mežistrāde, būvniecība, lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, IT, amatniecība, zemnieku saimniecības, pārtikas pārstrāde, ražošana		

Kopsavilkums:

1.

Reģionā izveidotās uzņēmēju biedrības sadarbību ar pašvaldībām īsteno Trīspusējās sadarbības padomes ietvaros (Liepāja) un/ vai darbojoties pašvaldību Uzņēmējdarbības konsultatīvajās padomēs vai komisijās (Ventspils, Kuldīga, Saldus, Talsi)

2.

Sadarbība ar citu reģionu darba devēju organizācijām tiek īstenota ar LDDK reģionālās attīstības un sociālā dialoga koordinators starpniecību Latvijas reģionos

3.

Informācija par biedrībās pārstāvēto uzņēmumu skaitu, strādājošo skaitu uzņēmumos utml. jautājumiem, pieejama par biedrību *Liepājas Direktoru padome*, kas ir dibināta un darbojas ciešā sadarbībā ar LDDK reģionālās attīstības un sociālā dialoga koordinators Kurzemes reģionā.

4.

Dažādu ekonomiskās attīstības faktoru ietekmē par aktīvām darba devēju organizācijām Kurzemes reģionā uzskatāmas biedrība *Liepājas Direktoru padome* un biedrība "Grobiņas novada uzņēmēju klubs", kas apliecina arī veiksmīgu organizatorisko modeli – abās biedrībās ir koordinators (valdes loceklis), kas nodrošina pastāvīgu komunikāciju ar uzņēmējiem un citiem sadarbības partneriem, tostarp ar vietējām pašvaldībām.

1.2. Arodbiedrību organizācijas reģionā

Informācija par arodbiedrību organizācijām reģionā ir iegūstama tiešās konsultācijās ar darba devējiem un darba devēju organizācijām, kā arī sadarbojoties ar Latvijas Brīvo arodbiedrību

savienības (LBAS) reģiona arodbiedrību centriem un LBAS īstenotā ESF līdzfinansētā projekta *Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības administratīvās kapacitātes stiprināšana (2009.-2015.gads)* ietvaros izveidotajiem konsultatīvajiem centriem. Kurzemes reģionā, Liepājā, darbojas viena no aktīvākajām LBAS reģionālām nodaļām. Līdz 2013. Gada beigām Liepājā darbojās arī LBAS konsultatīvais centrs darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumos. Sadarbojoties LDDK un LBAS reģionālajiem ekspertiem tiek risināti jautājumi, kas svarīgi gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem un savstarpēju konsultāciju rezultātā rasti pieņemami risinājumi abām pusēm – gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem.

Uz šo pārskata periodu detalizēta informācija par arodbiedrību organizācijām reģionā gan nav apkopota, kā zināms, tā ir LBAS reģionālo sociālā dialoga koordinātoru kompetencē. Sociālā dialoga un sadarbības pilnveidošanai turpmākā periodā organizējama datu apkopošana un to savstarpēja apmaiņa.

Šobrīd pieejami sekojoši dati par arodbiedrību organizācijām Kurzemes reģionā, kas saņemti aktīvi un savstarpēji veiksmīgi sadarbojoties ar Kurzemes reģiona LBAS reģionālās nodaļas sociālā dialoga koordinātoru:

NPK	Arodorganizācija	Pārstāvētie uzņēmumi	Biedru skaits /aptuvens/
LIEPĀJA			
1	AS *LAUMA* AO	2 LAUMA fabrics, LAUMA lingerie	350
2	AS *Liepājas metalurģs*		1100
3	Pastāvīgā LAP AO		100
4	LKDAF Liepājas nodaļa	4 CZB, Simfoniskais orķestris, Mūzikas skola, Liepājas teātris	280
5	LIZDA Liepājas Padome		1800
6	SIA *Liepājas Tramvajs* AO		50
7	SIA *Būvmehānizācija* AO		50
8	SIA *Liepājas reģionālā slimnīca*		300
9	Liepājas gāze AO		50
10	NMP AO		28
11	SIA *Liepājas papīrs* AO		50
12	SIA *Osta LM*		50
13	NVA Liepājas filiāle		30
14	Liepājas reģiona Tirdzniecības darbinieku AK	3 RIMI, LPB, TOP	80
15	SIA *Plus punkts * AO		10
16	LSEZ *Ostmala*		27
17	Liepājas Universitāte AO		220
18	SIA *Būvpasaule*		6
19	Liepājas kapu pārvalde		2
20	SIA *Liepājas kafija*		5
VENTSPILS			
1	LIZDA Ventspils pilsētas AO		
2	LAKRS SIA *Ventspils nekustamie īpašumi*		
3	SIA *Ūdeka*		
4	VVides Dienesta Ventspils reģionālā pārvalde		
5	SIA *Ventspils reiss*		

6	SIA *Ventspils labiekārtošanas kombināts*		
7	SIA *Ventspils Siltums*		
8	LVSADA Ventspils pilsētas AO		
9	SIA *Ventspils nafta termināls*		
10	*Ventamonjaks* *Ventamonjakserviss*		
11	SIA *Ventbunkers*AO		
12	LTDA *RIMI*		
13	LKDAF Ventspils nodaļa		
14	LAPA Ventspils pilsētas Valsts policijas AO		
15	Ventspils tirdzniecības ostas flote		
16	Brīvostas pārvalde		
17	LPDA Ventspils novada domes AO		
18	VSAA Ventspils nodaļa		
KULDĪGA			
1	*Kurzemes meži*		
2	Kuldīgas komunālā pārvalde		
3	Dienvidkurzemes virsmežniecība		
4	*Kuldīgas siltums*		
5	*Kurzemes atslēga -1*		
SALDUS SKRUNDA BROCĒNI			
1	Saldus Komunālserviss		
2	*CEMEX*		
3	Skrundas arodvidusskola		
TALSI			
1	Talsu bērnu bibliotēka		
2	Talsu Patērētāju b-ba		

Informācijas avots: Kurzemes reģiona Arodbiedrību centrs

1.3. Sadarbības formas starp darba devēju organizācijām un arodbiedrībām reģionā

Sadarbība starp darba devēju organizācijām un arodbiedrībām Kurzemes reģionā īstenojas Trīspusējās konsultatīvajās padomē Liepājā. Konsultatīvās padomes izveides procesā 2009. gadā īstenota sekmīga sadarbība ar LDDK reģionālās attīstības un sociālā dialoga koordinātoru. LBAS reģiona arodbiedrību centri identificēja sadarbības partnerus un deleģējot pārstāvjus arodbiedrību dalībpusēi Trīspusējā konsultatīvajā padomē vadījās no datiem par aktīvajām reģiona arodorganizācijām, pārstāvēto darbinieku skaita un dalības LBAS un iekļaušanās sociālā dialoga procesā.

Tāpat sadarbība bija veiksmīga deleģējot pārstāvjus dalībpusēm Trīspusējā konsultatīvajā padomē 2013.gadā, kad tika atjaunota Trīspusējās konsultatīvajā padome Liepājā.

Darba devēju (uzņēmēju) sadarbības īstenošanai ar vietējām pašvaldībām citās reģiona pilsētās vai novadu pašvaldībās darbojas uzņēmēju (vai uzņēmējdarbības) konsultatīvās padomes vai komisijas (Ventspils, Kuldīga, Saldus, Talsi)

Kurzemes reģionā šādas uzņēmēju konsultatīvās padomes / komisijas izveidotas Ventspilī, Talsos, Kuldīgā, Saldū.

Vairākās pašvaldībās pēc 2013. gada vietējo pašvaldību vēlēšanām notikušas izmaiņas komisiju sastāvā. Konsultatīvās padomes/ komisijas darbojas saskaņā ar pašvaldības apstiprinātu nolikumu, tajās pārstāvēti uzņēmējdarbības nozaru aktīvākie uzņēmumi, kā arī pašvaldības attīstības plānošanas vai uzņēmējdarbības veicināšanas speciālisti. Par aktīvākajām Kurzemes reģiona uzņēmēju konsultatīvajām institūcijām var uzskatīt uzņēmēju konsultatīvās padomes/ komisijas Ventspilī, Kuldīgā, Saldū.

Šādas konsultatīvās institūcijas ir piemērots un ekonomiskajai videi atbilstošs sadarbības veids ar vietējo pašvaldību. Kā vienu no šķēršļiem arod biedrību puses iesaistei konsultatīvajās padomēs uzņēmēji tradicionāli min arodorganizāciju trūkumu vietējā līmenī, kā arī pārstāvniecības leģitimitāti, jo esošajām arodorganizācijām esot neliels biedru skaits.

Savstarpēji LDDK Kurzemes reģiona eksperta un LBAS Kurzemes reģiona eksperta tikšanās notiek regulāri, ne retāk kā reizi mēnesī, apspriežot kopējas sadarbības iespējas un notiek konsultāciju sniegšana (gan izbraukumu konsultācijas, gan konsultācijas reģionālajos konsultāciju centros)

1.4. Ja reģionā nav divpusējo konsultatīvo mehānismu, tad kāda ir darba devēju organizāciju un arod biedrību atvērtība sociālā dialoga īstenošanai

Saldus novads:

Saldus novadā ir atvērta pašvaldība, kas gatava veidot sociālo dialogu ar abām pusēm: gan ar darba devējiem, gan ar arodorganizācijām. Ir gatava veidot uzņēmēju konsultatīvo padomi vai realizēt citu sadarbības formu. Pašvaldības vadītāja I. Rassa, sadarbībā ar LDDK Kurzemes reģiona sociālā dialoga koordinatori S. Lindi organizēja tikšanos (2012.februāris, 2013. oktobris) novada uzņēmējiem, lai aicinātu apvienoties un veidot darba devēju organizāciju, bet līdz šim sarunas ir bijušas nesekmīgas. Patlaban nav izteikta līdera, kurš uzņemtos iniciatora lomu no uzņēmēju puses biedrības vai apvienības izveidei un darba koordinēšanai.

Arī pēc notikušajām pašvaldību vēlēšanām 2013. gada jūnijā notikusi sociālā dialoga koordinators Kurzemes reģionā tikšanās ar ievēlēto jauno Saldus novada pašvaldības vadītāju un apspriesta tālākās sadarbība Saldus novadā sociālā dialoga jautājumos.

Projekta ietvaros 2012. gadā tika aicināts Saldus uzņēmēju pārstāvis piedalīties pieredzes apmaiņas braucienā, lai apgūtu Vācijas uzņēmēju pieredzi un apgūtu sociālā dialoga nozīmi, taču nekādas aktivitātes Saldus novada uzņēmēju biedrības dibināšanai diemžēl nav sekojušas.

Darba devēji pagaidām nav gatavi veidot organizētu darba devēju organizāciju, ir interesentu grupa (Tūrisma nozarē iesaistītie uzņēmēji), kura sistemātiski tiekas, lai pārrunātu aktuālus ekonomiskos jautājumus. Dialogs ar pašvaldību ir fragmentārs, neregulārs, pēc jautājumu aktualitātes. Iespējams, ka ir nepietiekoša administratīvā kapacitāte, lai organizētu biedrības darbu, vēlme ir, bet iztrūkst viena spējīga vadītāja no uzņēmēju vidus, kurš uzņemtos līdera lomu biedrības dibināšanai.

Arodorganizāciju pārstāvniecība nav plaši attīstīta. Arodorganizācija pastāv A/S CEMEX, kā arī valsts iestādēs. Tomēr maza daļa no novada darba devējiem ir atvērti dialogam par arodorganizāciju izveidi uzņēmumā.

Talsu novads:

Talsu novadā ir dialogam atvērta pašvaldība.

Talsos darbojas aktīva uzņēmēju biedrība. Arodorganizāciju pārstāvniecība ir ļoti vāja, ir zināmas tikai arodorganizācijas valsts iestādēs. Uzņēmēji nav gatavi runāt par arod biedrību izveidi uzņēmumos.

1.5. Koplīgumu skaits reģiona uzņēmumos. Koplīgumu raksturojums.

Jautājumi par darba koplīgumiem konsultācijās par sociālā dialoga attīstību vai konsultatīvajās padomēs dienaskārtībā nav bijuši prioritāti. Veicot konsultēto uzņēmumu aptauju parādās raksturīga tendence, ka koplīgumi noslēgti galvenokārt valsts un pašvaldību iestādēs, veselības aprūpes un izglītības iestādēs. Ražošanas uzņēmumos koplīgumi tiek slēgti uzņēmumos, kur ir izveidojušās sociālā dialoga tradīcijas.

LBAS izveidotajā elektroniskajā datu bāzē par darba koplīgumiem un ģenerālvienošanos nozarēs www.kopligumi.lv reģistrēti vairāki Kurzemes reģiona uzņēmumi un iestādes, t.sk. arī uzņēmumi, kuri nav pārstāvēti darba devēju organizācijās un uzņēmēju konsultatīvajās padomēs, galvenokārt pašvaldības, pašvaldību kapitālsabiedrības, valsts institūcijas, izglītības un veselības aprūpes iestādes, un tikai dažas komercsabiedrības, piemēram, A/S Lauma, LIZDA Liepājas padome, SIA Liepājas Tramvajs, Liepājas Universitāte u.c.

Ir 14%

Koplīgumu esamībā nozīme ir arī arodbiedrībām, kas ir būtisks koplīgumu ieviešanas veicinātājs, kopš 2009. gada 1. janvārī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) ir uzsākusi Eiropas Sociālā fonda projekta "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības administratīvās kapacitātes stiprināšana" īstenošanu. Galvenie projekta uzdevumi ir:

1. Stiprināt reģionālo struktūru kapacitāti, izveidojot reģionālo koordinātoru tīklu;
2. Stiprināt kapacitāti un sociālo dialogu reģionos, veicot informatīvus pasākumus (tiks drukāti un izdoti atbilstoši materiāli, t.i. materiāli par Eiropas Savienības direktīvu ieviešanu darba vietās; sociālā dialoga veidošanu reģionos u.c.)
3. Stiprināt kapacitāti izglītojot darba ņēmējus par sociālā dialoga stiprināšanas nepieciešamību un iespējām, cilvēkresursu nozīmību un attīstību, par sociālekonomiskajām aktualitātēm reģionos un arodbiedrību lomu reģionālās reformas un nozaru restrukturizācijas apstākļos un citām tēmām.
4. Īstenot informēšanas un komunikācijas pasākumus;

Aktuālās informācijas apzināšanai par noslēgtajiem darba koplīgumiem 2014. gada janvārī tiks uzsākta LDDK Kurzemes reģiona darba devēju konsultatīvā centra uzņēmumu/darba devēju aptauja, lai uz 2014. gada II ceturksni būtu pieejami korekti dati par reģionā noslēgto koplīgumu skaitu un aptverto darbinieku skaitu.

Darba koplīgums ir viena no tiesiskajām formām, ar kuras palīdzību darba devējs var iesaistīt darbiniekus uzņēmuma saimnieciskās un sociālās dzīves jautājumu risināšanā, tādējādi paaugstinot darbinieku ieinteresētību darba efektivitātes celšanā, kā arī regulēt darba kārtību uzņēmumā. Darba koplīguma esamība pozitīvi ietekmē darba vidi uzņēmumā (darba devēja rokasgrāmata)

Galvenie koplīgumos ietvertie jautājumi:

- Darba samaksa;
- Sociālās garantijas (papildus apmaksātas brīvdienas; bērna piedzimšanas pabalsts, veselības apdrošināšanas polises);
- Darba aizsardzības jautājumi (darba apstākļi u.c.);
- Atvaļinājums;
- Virsstundu apmaksa.

1.6. Secinājumi par sociālā dialoga situāciju reģionā

Kopš LDDK uzsāka sociālā dialoga projektu, Kurzemes reģionā ir panākti būtiski uzlabojumi sadarbības praksē starp darba devēju organizācijām, arodbiedrībām un pašvaldībām.

Kurzemes reģionā ir izveidota jauna biedrība *Grobiņas novada Uzņēmēju klubs*, administratīvā kapacitāte stiprināta pārējām reģiona darba devēju organizācijām.

Projekta aktivitāšu rezultātā izveidojusies vēl viena jauna uzņēmēju apvienība *Aizputes Uzņēmēju klubs*.

2013. gada otrajā pusgadā projekta aktivitāšu rezultātā izveidojusies vēl divas jaunas uzņēmēju apvienības *Durbes novada Uzņēmēju apvienība* un Priekules uzņēmēju klubs *UK-5*

Patlaban apvienības ir savas darbības uzsākšanas periodā, jāstiprina apvienību darba kapacitāte un jāveic aktivitātes apvienību tālākās darbības attīstībai.

Stiprināta savstarpējā reģiona darba devēju organizāciju sadarbība - kā rezultātā nodibināta Kurzemē Liepājas Trīspusējā konsultatīvā padome, kas ir pierādījums uzņēmēju ieinteresētībai ne tikai savas pilsētas vai novada, bet visa reģiona attīstībā, sadarbībā ar reģiona pašvaldībām uzlabojot uzņēmējdarbības un sociālo vidi, kā arī nostiprinot sociālo dialogu. Ir veicināta sadarbība ar citu reģionu darba devēju organizācijām un uzņēmēju klubiem, izveidojot Liepājas pilsētas Trīspusējo konsultatīvo padomi, darbojoties Kuldīgas pilsētas Uzņēmējdarbības konsultatīvai komisijai, kā arī Saldus novada Uzņēmējdarbības konsultatīvai padomei, Ventspils uzņēmējdarbības veicināšanas komisijai - reģionālajiem darba devējiem ir iespēja iesaistīties sociālā dialoga veidošanā ar vietējām pašvaldībām, ir iespēja līdzdarboties un pārstāvēt biedrības, kā arī sava uzņēmuma intereses.

Tomēr reģionā sociālais dialogs varētu būt attīstīts pilnīgāk. Iespējams, darba devēju iesaistei nacionāla līmeņa sociālajā dialogā šķērslis ir attālumš līdz galvaspilsētai, kā arī nevienmērīgā ekonomiskā attīstība Latvijā, jo uzņēmējdarbība pārsvarā koncentrējas Rīgā, tās apkārtnē. Tādējādi nozaru darba devēju organizācijas ir attālinātas no reģionu uzņēmējiem.

Nereti uzņēmēju konsultācijās ir nācies dzirdēt viedokli, ka nav vai ir maz pozitīvo piemēru uzņēmēju interešu lobēšanai nacionālajā līmenī, kā arī iebildumus par nozaru asociāciju un darba devēju organizāciju darbību lielo darba devēju/kompāniju interesēs, ar ko nevar konkurēt reģiona uzņēmumi, kas nodarbina savos uzņēmumos ne vairāk kā 50 strādājošos.

Reģiona darba devēju organizāciju sekmīga darbība atkarīga no LDDK koordinātoru iesaistes organizācijas ikdienas darbā, nodrošinot regulāru aktuālās informācijas sniegšanu par jautājumiem LDDK dienaskārtībā un citiem uzņēmējiem aktuāliem jautājumiem, koordinējot sadarbību ar radniecīgām organizācijām citos reģionos, nodrošinot pozitīvās pieredzes pārņemšanu.

KOPSAVILKUMS:

1. LDDK ieguldījums

Sociālās dialoga reģionā pakāpeniski attīstītās, pateicoties LDDK sociālā dialoga koordinātoru darbam (konsultācijas ar uzņēmējiem un reģionālās vizītes), kā arī aktīvam pašvaldību un uzņēmēju biedrību darbam

2. Eiropas Savienības un nacionālais atbalsts

Sociālais dialogs ir visas sabiedrības ilgtspējīgas un labklājīgas attīstības pamatā, tāpēc īpaši svarīgi ir valstiski stiprināt un veidot šo procesu. Eiropas Savienības finansējums un valsts atbalsts ir izšķirīgs, lai turpmāk Latvijā tiktu veicināta sociālā divpusējā un trīspusējā dialoga attīstība

3. Pašvaldību loma

Būtiska loma sociālā dialoga stiprināšanā reģionā ir pašvaldībām. Pašvaldības veicina sadarbības attīstību, piedāvājot uzņēmēju biedrībām un darba devēju organizācijām gan infrastruktūru (telpas, sekretarāta funkcijas), gan arī iespēju iesaistīties novada un reģiona attīstības plānošanā (dokumentu pieejamība, jaunu konsultatīvo un attīstības padomju izveide; konsultācijas ar uzņēmējiem)

4. Uzņēmēju biedrību stiprināšana un iesaiste

Kurzemes reģionā sociālā dialoga attīstība jābalsta uz šobrīd reģionā aktīvām uzņēmēju biedrībām, jāstiprina to kapacitāte un savstarpējā sadarbība, jāpopularizē uzņēmēju biedrību darbība citu reģiona novadu ietvaros.

1.6.1. Šķēršļi

- Darbinieku nevēlēšanās uzņēmumos apvienoties
- Biedru naudas biedrībā kavē jaunu biedru piesaisti (lai gan, bieži vien biedru naudas ir simboliskas, tomēr tas ir šķērslis, lai darba devējs iesaistītos biedrības darbībā)
- Lai izveidotu darba devēju organizāciju, kādam ir jāvada šī organizācija, tas prasa laika un finanšu resursus, ir grūti atrast entuziastu, kurš būtu gatavs vadīt jaunu nevalstisko organizāciju uz brīvprātības principiem
- Pašvaldības vēl nav gatavas atklāti runāt ar darba devēju par visiem jautājumiem, jūtama robeža. Lai arī publiski atbalsta sociālo dialogu un aicina uzņēmējus uz sarunu, praktiski runāt un risināt dažādus jautājumus vēl nevar. Nepieciešams laiks.
- Darba devēji nav ieinteresēti runāt par darba ņēmēju organizāciju izveidi uzņēmumos, nav ieinteresēti runāt par koplīgumu noslēgšanu uzņēmumos
- Vēl joprojām ir darba devēji, darba ņēmēji un pašvaldību pārstāvji, kuri neizprot sociālā dialoga būtību un nozīmi novada, pilsētas, reģiona un valsts attīstībai
- Koplīgumi pārsvarā ir noslēgti valsts vai pašvaldību uzņēmumos

1.6.2. Iespējas

- Skaidrot darba devējiem pozitīvos ieguvumus, ja tiek noslēgts koplīgums uzņēmuma līmenī.
- Turpināt darbu pie sociālā dialoga attīstības, popularizējot pozitīvās prakses piemērus, kad ar sociālā dialoga palīdzību tiek atrisināti dažādi jautājumi

2. Trīspusējais sociālais dialogs. Reģionā darbojošās trīspusējās konsultatīvās padomes, to raksturojums, darbība, aktivitātes izvērtējums.

Liepājas pilsētas Trīspusējā konsultatīvā padome

2009.gada septembrī Liepājas pilsētas dome, biedrība *Liepājas Direktoru padome* (LDP), pārstāvot Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK), un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) parakstīja vienošanos un Trīspusējās konsultatīvās padomes nolikumu par sadarbību, lai kopīgi sekmētu pilsētas un iedzīvotāju labklājību. Vienošanās paredz sadarbīties, lai nodrošinātu saskaņotu, pilsētas interesēm atbilstošu problēmu risināšanu sociālajos un ekonomiskajos jautājumos, kas garantētu sociālo stabilitāti un labklājības līmeņa paaugstināšanu, sekmētu sociālo partneru līdzatbildību lēmumu pieņemšanas procesā un uzņēmējdarbības attīstību.

2013. gada augustā atjaunota Trīspusējās Konsultatīvās padomes darbība. Pilsētas Domes sēdē jautājums par Komiteju, Komisiju un Konsultatīvo Padomju izveidi tiek pieņemts 2013.gada 22.augustā, kad pieņem un apstiprina jaunus sastāvus Komitejām, Komisijām un Konsultatīvajām Padomēm.

Tiek izveidota Trīspusējā Konsultatīvā padome 12 locekļu sastāvā, no kurām kopumā pārstāvēti 4 pašvaldības deleģēti locekļi, 4 darba devēju un 4 arodbiedrības pārstāvji.

Padomes galvenais uzdevums ir veicināt Domes, darba devēju un arodbiedrību sadarbību ar mērķi nodrošināt saskaņotu, pilsētas interesēm atbilstošu problēmu risināšanu sociālajos un ekonomiskajos jautājumos, kas garantētu sociālo partneru līdzdalību un līdzatbildību par pieņemtajiem lēmumiem un to izpildi.

Liepājas pilsētas Trīspusējā konsultatīvā padomes sastāvs 2009. gadā:

Par Padomes priekšsēdētāju tika iecelts Liepājas pilsētas domes priekšsēdētājs Uldis SESKS.

Liepājas pilsētas pašvaldības deleģētie pārstāvji:

Uldis Sesks, Liepājas pilsētas domes priekšsēdētājs
Gunārs Anšņš, Liepājas pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks
Jānis Vilnītis, Liepājas pilsētas domes deputāts
Ivars Ķervis, Liepājas pilsētas domes deputāts
Sergejs Dekterjevs, Liepājas pilsētas domes deputāts

Darba devēju deleģētie pārstāvji:

Ainars Kreics, b-ba *Liepājas Direktoru padome*
Valerijs Terentjevs, A/S *Liepājas Metalurģs*, LDDK biedrs
Edijs Egliņš, A/S *Lauma fabrics*
Valērijs Kovaļs, SIA *Elektrons un K*, LDDK biedrs
Sanita Linde, biedrības *Liepājas Direktoru padome* valdes locekle

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) deleģētie pārstāvji:

Toms Meiers, LBAS Liepājas arodbiedrību centra priekšsēdētājs
Guntis Gūtmanis, LBAS Kurzemes reģiona konsultants darba tiesībās un darba aizsardzībā
Jānis Grava, Liepājas metalurģu arodbiedrību organizācija

Irēna Opšteine, LIZDA Liepājas padomes arodbiedrību priekšsēdētāja
Ludmila Jevsejenkova, *Lauma* apvienotā arodbiedrība, priekšsēdētāja

Liepājas pilsētas Trīspusējā konsultatīvā padomes sastāvs 2013. gadā:

Par Padomes priekšsēdētāju tika iecelts Liepājas pilsētas domes priekšsēdētājs Uldis SESKS.

Liepājas pilsētas pašvaldības deleģētie pārstāvji:

Uldis Sesks, Liepājas pilsētas domes priekšsēdētājs
Vilnis Vitkovskis, Liepājas pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks
Jānis Vilnītis, Liepājas pilsētas domes deputāts, A/S *Liepājas papīrs* valdes priekšsēdētājs
Māris Ceirulis, Liepājas pilsētas domes deputāts, Liepājas Neredzīgo b-bas priekšsēdētājs

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) deleģētie pārstāvji:

Toms Meiers, LBAS Liepājas arodbiedrību centra priekšsēdētājs
Jānis Grava, Liepājas metalurgu arodbiedrību organizācija
Kristīne Martinsone, *Lauma* apvienotā arodbiedrība, priekšsēdētāja
Sergejs Dekterjevs, SDP *Saskaņa*, Liepājas nodaļas valdes priekšsēdētājs

Darba devēju deleģētie pārstāvji:

Anatolijs Suškovs, b-ba *Liepājas Direktoru padome*, LDDK biedrs; SIA *Liepājas Energija* valdes priekšsēdētājs
Uldis Hmieļevskis, b-ba *Liepājas Direktoru padome*, LDDK biedrs; SIA *VEGA 1* valdes priekšsēdētājs
Sanita Linde, biedrības *Liepājas Direktoru padome*, LDDK biedrs; valdes locekle, LDDK Kurzemes reģiona sociālā dialoga koordinatore
Dace Baumane, NVA Liepājas filiāles vadītāja

Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padomes sēdēs skatītie jautājumi:

- par 2010. gada pašvaldības budžeta izpildi
- par 2011. gada pašvaldības budžeta izpildi
- par Liepājas pilsētas pašvaldības budžetu 2012. Gadam
- par Liepājas pilsētas pašvaldības budžetu 2013. Gadam
- Liepājas pilsētas uzņēmumu izstāde *Ražots Liepājā* 2011. gadā
- Liepājas pilsētas uzņēmumu izstāde *Ražots Liepājā* 2012. gadā
- Plānotā ES struktūrfondu apguve 2011.gadā
- Plānotā ES struktūrfondu apguve 2012.gadā
- Plānotā ES struktūrfondu apguve 2013.gadam
- NVA piedāvātās atbalsta programmas.
- Darba tirgus tendences
- Dažādi jautājumi pēc to aktualitātes

Liepājas pilsētas Trīspusējā konsultatīvā padomes sēdes tiek sasauktas pēc vajadzības. Padomes nolikumā ir atrunāts, ka sēdes sasauc pēc vajadzības, bet ne retāk vienu reizi divos mēnešos. Praksē situācija ir mazliet savādāka: sēdes sasauc pēc vajadzības, bet ne retāk 1 reizi pusgadā. Sēdes iniciatori parasti ir vai nu darba devēju organizācijas pārstāvji, vai arī arodorganizāciju pārstāvji, pašvaldības puse sēdes ierosina retāk. Sēdes aktīvi apmeklē un sarunās iesaistās visu pušu pārstāvji.

Veiksmīgi norit Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padomes darbība, pagaidām sociālajam dialogam Liepājas pilsētā ir pioniera loma, citviet pašvaldībās Kurzemes reģionā Trīspusējās konsultatīvās padomes ideja tiek vēl apsvērta.

Uzņēmēju viedokli Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padomes darbā turpina pārstāvēt biedrība *Liepājas Direktoru padome*, kas ir LDDK biedrs. Pie kopēja sarunu galda Trīspusējās padomes ietvaros darba devēji, darba ņēmēji un pašvaldība meklēja kopsaucēju, lai risinātu nodarbinātības aktīvu veicināšanu pilsētā.

2012.gada otrajā pusgadā tika sasauktas divas Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padomes sēdes.

2013. gadā sasauktas četras Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padomes sēdes.

Vienā no sēdēm piedalījās Nodarbinātības Valsts aģentūras Liepājas filiāles vadītāja D. Baumanē. Tiekoties ar Liepājas Trīspusējās konsultatīvās padomes locekļiem un uzņēmējiem, centrā tika pārrunātas nodarbinātības problēmas un iespējamie to risināšanas ceļi. Otrajā tika spriests par pašvaldības budžeta pozīcijām 2013. gadam

Būtiskākie uzņēmēju ieteikumi 2012 gadā:

- SIA Liepājas RAS valdes priekšsēdētājs N. Niedols piedāvāja mācību programmās ieviest mācību ekskursijas uz uzņēmumiem, lai audzēkņiem būtu iespēja izprast savas intereses un virzītu uz noteiktas profesijas izvēli
- Biedrības *Liepājas Direktoru padome* priekšsēdētājs biedrības uzņēmēju vārdā aicināja NVA pārdomāt par birokrātisko šķēršļu mazināšanu, jo tādēļ daļa uzņēmēju neizmanto NVA pakalpojumus, bet gan paši organizē darbinieku meklēšanu, apmācību, lai izvairītos no lieka laika patēriņa

3. LDDK reģionālā koordinācijas centra iniciatīvas

3.1. LDDK pārstāvniecība valsts un pašvaldību institūcijās reģionā

Kopš LDDK uzsāka administratīvās kapacitātes stiprināšanas projektu reģionos, Kurzemes reģiona sociālā dialoga koordinācijas centra reģionālās attīstības un sociālā dialoga koordinatorei Sanitai Lindei ir veidojusies atpazīstamība un laba sadarbība ar šādām reģiona institūcijām:

- Liepājas pilsētas pašvaldība;
- Ventspils pilsētas pašvaldība;
- Saldus novada pašvaldība;
- Talsu novada pašvaldība;
- Kuldīgas novada pašvaldība;
- Grobiņas, Nīcas, Rucavas, Priekules, Durbes, Vaiņodes u.c.novada pašvaldībām;
- Kurzemes reģiona Biznesa inkubatori (Liepāja, Ventspils, Kuldīga);
- Nodarbinātības valsts aģentūra;
- Kurzemes Plānošanas reģions;
- Liepājas Universitāte;
- Reģiona Profesionālās izglītības iestādes;
- Sadarbība ar Kurzemes reģiona NVO sektoru;
- Reģiona arodorganizācijas;
- Reģiona masu mediji u.c.

LDDK pārstāvniecība valsts un pašvaldību institūcijās reģionā

1. Liepājas pilsētas domes Privatizācijas komisija - komisijas locekle
2. Liepājas pilsētas Trīspusējās konsultatīvās padome - padomes locekle
3. Liepājas pilsētas Attīstības programmas līdz 2030.gadam vadības grupas locekle
4. Nodarbinātības valsts aģentūras NVA Liepājas filiāles komisija aktīvo nodarbinātības pasākuma noteiktām personu grupām realizētāju izvēlei – komisijas locekle
5. Nodarbinātības valsts aģentūras NVA Liepājas filiāles Konsultatīvā padome - padomes locekle
6. Biedrība *Liepājas direktoru padome* - valdes locekle

3.2. Organizētie pasākumi un to efektivitātes novērtējums

- Projekta ietvaros sniegto konsultāciju un aktivitāšu rezultātā 2011. gadā izveidota jauna darba devēju organizācija – biedrība *Grobiņas novada uzņēmēju klubs*
- Sāktas sarunas par DDO dibināšanu Nīcas novadā un Aizputes novadā
- Projekta ietvaros sniegto konsultāciju un aktivitāšu rezultātā 2012. gadā izveidota jauna darba devēju organizācija – biedrība *Aizputes novada uzņēmēju klubs*
- Uzsāktas sarunas ar Ventspils pašvaldību, lai izstrādātu modeli savstarpējas sadarbības stiprināšanai ar darba devējiem, tomēr varētu vēlēties lielāku atsaucību un interesi gan no pašvaldības, gan uzņēmēju puses.
- Dalība KOMIN apmācību semināros *Ir sarunas, ir rezultāts!*, sniedzot informāciju par LDDK un piedāvātajiem koordinatora pakalpojumiem reģionā
- Dalība COMPERIO apmācību programmās: (“Divpusējais un trīspusējais sociālais dialogs un cilvēkresursu vadība”, “Uzņēmuma attīstība un korporatīvā sociālā atbildība”, “Pašvaldību attīstības vadība un publiskās-privātās partnerības veicināšana”), sniedzot informāciju par LDDK un piedāvātajiem koordinatora pakalpojumiem reģionā

- V. 2012. Dalība seminārā Tallinā
- Dalība LV-LT pārrobežu projekta semināros *I can Work* - Darba iespējas un pieredze cilvēkiem ar invaliditāti –VI līdz X
- 08.06.2012. un 01.11.2012. organizētas LDDK vadības reģionālās vizītes Ventspilī un Liepājā
- XI.2012. Dalība konferencē pārstāvot reģiona uzņēmēju apvienību viedokli *Labāks regulējums pārvaldībai un partnerībai*
- XI.2012.Dalība diskusijā *ES daudzgadu budžets 2014-2020 un Latvijas intereses*, Ventspilī
- XI.2012.Dalība diskusijā *Latvijas naudas pārvērtības. Pagātnes mācības. Nākotnes perspektīvas* pārstāvot LDDK reģionā
- XI.2012.Dalība Karjeras nedēļas norisēs Liepājā
- XI.2012. Dalība diskusijā ar NAP veidotājiem Liepājā, pārstāvot biedrību *Liepājas Direktoru padome*
- 30.11.2012 Dalība LR EM , ERAF, KRPR organizētajā Forumā *Industriālā politika un atbalsts biznesam*. Tikšanās ar LR Ekonomikas ministru D. Pavļutu
- Dalība Liepājas Domes Attīstības programmas 2014.-2020. Ilgtspējīgas attīstības vadības grupā / LPD 2012. 16.II lēm. Nr. 52/ - VI, VII, VIII

2013. gada pirmais pusgads

- 14.II. 2013. Dalība Kurzemes plānošanas reģiona ES struktūrfondu centra seminārā *Aktuālās ES fondu struktūrfondu programmas un citas aktualitātes*
- 15.II. 2013. Dalība VARAM ministra E. Sprūdža vizītes laikā liepājā pārstāvot reģiona uzņēmēju un uzņēmēju biedrības *Liepājas Direktoru padome* viedokli diskusijā;
- 01., 02. III. 2013. Dalība un biedrības *Liepājas Direktoru padome* pārstāvēšana ikgadējā izstādē *Ražots Liepājā*;
- 27.III.2013. Dalība LDDK biedru kopsapulcē pārstāvot LDDK biedru *Liepājas direktoru padome* un SIA *Elektrons*;
- 10.04.2013. dalība NVA rīkotajā vakanču gadatirgū – apzinot uzņēmēju vēlmes vakantajām darba vietām reģionā;
- 16.04.2013. dalība LBAS rīkotajā konferencē Vispasaules darba aizsardzības dienai;
- IV.2013. Veikta pārskata gatavošana par sociālā dialoga un attīstības tendencēm esošo situāciju atsevišķās uzņēmējdarbības nozarēs LDDK pētījuma ietvaros;
- V.2013. veikta Kurzemes reģiona labāko darba devēju apkopošana izvirzīšanai LDDK atzinības balvas pasniegšanai;
- VI. 2013.organizētas tikšanās ar jaunajiem vai pārvēlētajiem pašvaldību vadītājiem Kurzemes reģionā, lai apspriestu tālāko sadarbību sociālā dialoga jautājumos Kurzemes reģionā lielākajās pilsētās

2013. gada otrais pusgads

- Dalība KOMIN apmācību semināros *Ir sarunas, ir rezultāts!*, sniedzot informāciju par LDDK un piedāvātajiem koordinators pakalpojumiem reģionā 22.08.2013; 12.09.2013;
- Dalība COMPERIO apmācību programmās: (“Divpusējais un trīspusējais sociālais dialogs un cilvēkresursu vadība” , “Uzņēmuma attīstība un korporatīvā sociālā atbildība” , “Pašvaldību attīstības vadība un publiskās-privātās partnerības veicināšana”) , sniedzot informāciju par LDDK un piedāvātajiem koordinators pakalpojumiem reģionā

- Organizēti LB in LDDK semināri *Eiro – mūsu nauda jau rīt* Kurzemes reģiona pilsētās Liepājā, Saldū, Kuldīgā, Ventspilī un Talsos Seminaros piedalījās ļoti liels interesentu skaits, vidēji katrā seminārā ap 70 dalībniekiem, papildus organizēta informācija ārkārtas semināram Grobiņas novadā. Semināros dalībnieki saņēma par LDDK, pieejamiem LDDK pakalpojumiem uzņēmējiem reģionā un LDDK aktualitātēm
- Organizēti uzņēmēju biedrību sadarbības stiprināšanas pasākumi (GNUK, Liepājas Direktoru padome) iepazīstot reģiona lielākos uzņēmumus – CEMEX, Druvas pārtika septembrī
- Dalība Grobiņas novada dienās – popularizējot LDDK pakalpojumus reģiona uzņēmējiem- 28.09.2013
- Dalība diskusijā par ES Latvijas prezidentūras programmu 14.10.2013
- Organizēta LDDK ģenerāldirektores vizīte Kurzemes reģionā – Ventspilī 25.10.2013
- Dalība Liepājas Universitātes Augstākās izglītības profesionālās bakalaura studiju programmu akreditācijas komisijā- 04.11.2013
- Dalība Kurzemes konkursa komisijā PROFS 2013 sadarbībā ar LBAS-12.11.2013
- Sadarbībā ar RTU apspriesta iespēja studentu prakšu vietā reģiona uzņēmumos
- Darbs Liepājas Domes ilgtermiņa Attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas 2014.-2020. Ilgtspējīgas attīstības programmas vadības grupā
- Dalība LDDK stratēģijas 2014.-2020 gadam apspriešanā
- Sniegtas konsultācijas un praktiska informatīva palīdzībā jaunu uzņēmēju biedrību dibināšanas procesā – Priekules uzņēmēju klubs*UK-5* un *Durbes novada uzņēmēju apvienība*. Biedrības izveidotas 2013.gada nogalē

2014.gada pirmais pusgads

SOCIĀLĀ DIALOGA KONSULTĀCIJAS:

- Šajā pārskata periodā sniegtas vairākas individuālas konsultācijas uzņēmējiem un pašvaldībām,
- Apmeklētas Liepājas, Ventspils, Talsu, Kuldīgas un Saldus pašvaldības, lai stiprinātu sociālā dialogu novadā starp uzņēmējiem un pašvaldību
- Sniegtas konsultācijas individuāli uzņēmējiem, uzņēmēju klubiem un biedrībām, pašvaldībām, sadarbības partneriem jautājumos par sociālo dialogu un uzņēmējdarbības attīstību un LDDK darbību.
- Konsultācijas sniegtas telefoniski, klātienē, kā arī viesojoties pie uzņēmumiem un apmeklējot uzņēmēju klubu sanāksmēs, tiekoties pašvaldībās, piedaloties uzņēmējiem paredzētās diskusijās.

SADARBĪBAS VEICINĀSANA AR UZŅĒMĒJU BIEDRĪBĀM UN PAŠVALDĪBĀM:

- Apmeklētas Liepājas, Grobiņas, Priekules, Aizputes, Durbes novadu uzņēmēju klubu sanāksmes, kurās prezentētas LDDK aktualitātes, sociālā dialogiegūvumi un labās prakses piemēri, pārrunātas turpmākās sadarbības iespējas
- GNUK un LDP biedrības ir aicinātas līdzdarboties turpmākajos sociālā dialoga stiprināšanas projektos kā reģionālajiem sadarbības partneriem
- Uzņēmēju biedrības piedalījušās LDDK rīkotajā darba devēju organizāciju seminārā par sociālā dialoga un uzņēmējdarbības aktualitātēm

SADARBĪBAS STIPRINĀŠANA AR KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONU:

Pārskata periodā turpinās sadarbība ar Kurzemes plānošanas reģionu. 2014.gada 17.jūnijā tika parakstīts LDDK un KURZEMES plānošanas reģiona sadarbības memorands, kas paredz turpmāku ciešāku informācijas apmaiņu, konsultāciju sniegšanu uzņēmējiem, sociālā dialoga stiprināšanu un kopīgu pasākumu organizēšanu Kurzemes plānošanas reģionā

APMĀCĪBAS SOCIĀLĀ DIALOGA JOMĀ:

Pārskata periodā tika organizētas LDDK sociālā dialoga un nozaru sociālā dialoga apmācības, kurās piedalījās Kurzemes reģiona uzņēmēji

DARBS AR NORAMTĪVAJIEM AKTIEM, PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM UN DALĪBA DARBA GRUPĀS:

Pārskata periodā tika regulāri apkopota informācija par normatīvo aktu projektiem, LDDK, citu institūciju aktualitātēm un elektroniski informētas Kurzemes reģiona darba devēju organizācijas

- Dalība KOMIN apmācību semināros *Ir sarunas, ir rezultāts!*, sniedzot informāciju par LDDK un piedāvātajiem koordinators pakalpojumiem reģionā
- Dalība COMPERIO apmācību programmās: ("Divpusējais un trīspusējais sociālais dialogs un cilvēkresursu vadība", "Uzņēmuma attīstība un korporatīvā sociālā atbildība", "Pašvaldību attīstības vadība un publiskās-privātās partnerības veicināšana"), sniedzot informāciju par LDDK un piedāvātajiem koordinators pakalpojumiem reģionā
- Organizēti uzņēmēju biedrību sadarbības stiprināšanas pasākumi (GNUK, Liepājas Direktoru padome) iepazīstot reģiona lielākos uzņēmumus
- Dalība Grobiņas novada dienās maijā – popularizējot LDDK pakalpojumus reģiona uzņēmējiem
- Dalība diskusijā par ES Latvijas prezidentūras programmu
- Organizēta LDDK ģenerāldirektores vizīte Kurzemes reģionā – Talsos 17.06.2014
- Dalība Liepājas Domes ilgtermiņa Attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas 2014.-2020. Ilgtspējīgas attīstības programmas vadības grupā
- Dalība LDDK stratēģijas 2014.-2020 gadam apspriešanā
- Sniegtas konsultācijas un praktiska informatīva palīdzība jaunu uzņēmēju biedrību dibināšanas procesā – Priekules uzņēmēju klubs*UK-5* un *Durbes novada uzņēmēju apvienība*
- Dalība konferencē „Korporatīvā sociālā atbildība”
- Dalība semināru ciklā "Divpusējais un trīspusējais sociālais dialogs un cilvēkresursu vadība";
- Dalība Sociālā dialoga koordinators sanāksmēs
- Piedalīšanās LDDK reģionālo koordinators sapulcēs
- Piedalīšanās LDDK sanāksmēs/prezentācijās par sociālā dialoga situāciju Kurzemes reģionā
- Uzņēmumu apmeklējumi, pārrunas par sociālā dialoga attīstību, uzņēmēju iesaisti attīstības plānošanā, savstarpējās sadarbības veicināšana;
- Sadarbības stiprināšana ar Liepājas, Ventspils, Saldus, Kudīgas, Talsu domes pašvaldībām

Neformālās pārrunās uzņēmēji pozitīvi novērtē LDDK darbību reģionos. Pozitīvās un perspektīvās tendences ir koordinators loma starp dažādām institūcijām reģionam kopumā nozīmīgos jautājumos un uzņēmējdarbības attīstībai un ekonomiskās aktivitātes veicināšanai. Uzņēmēji atzinīgi novērtē saikni ar LDDK kā nacionāla līmeņa sociālā dialoga partneri un norāda uz atgriezeniskās saiknes nepieciešamību, lai saņemtu savlaicīgu un kvalitatīvu informāciju par aktuālajiem jautājumiem un normatīvo aktu projektiem.

3.3. SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Reģionālā koordinators pieredze pašvaldību darbā, pieredze sadarbībā ar reģiona institūcijām zināšanas, izpratne, iemaņas, pieredze un kontakti • LDDK un koordinators atpazīstamība reģiona līmenī valsts un pašvaldību iestādēs, reģiona DDO un uzņēmumos • Partneru uzticēšanās konsolidētam darba devēju viedoklim • Sadarbība ar LBAS reģiona arodbiedrību centru • Izveidotas biedrības (Grobiņas NUK), *Aizputes uzņēmēju klubs* • Izveidota jaunas biedrības *Priekules UK-5*, *Durbes novada uzņēmēju apvienība* • Izveidota un atjaunota Liepājas pilsētas Trīspusējā konsultatīvā padome • Noslēgts sadarbības līgums Talsu pašvaldības un Talsu uzņēmēju biedrībai • Atbalsta sniegšana uzņēmējiem un pašvaldībām sociālā dialoga īstenošanai • Uzņēmēju un pašvaldību interese par ES finansējuma apguvi 	<ul style="list-style-type: none"> • LDDK konsultatīvā centra ģeogrāfiskais izvietojums – Kurzemes rietumu malā • Vairums reģiona uzņēmumu ir mikro un mazie, tiem atšķirīgas intereses kā lielajiem uzņēmumiem, kurus pārstāv LDDK • Maza daļa uzņēmumu iesaistās reģionālajās DDO, jo ekonomiski un sociāli aktīvie uzņēmumi interešu pārstāvniecības nodrošināšanai iesaistās nozaru asociācijās, nav motivācijas iesaistīties reģionālajās DDO • Pašvaldību pārstāvjiem un darba devējiem nav patiesas izpratnes par sociālā dialoga nozīmi reģiona attīstībā • Nepietiekoši attīstīts arodbiedrību tīklojums, skaidrojams ar arodbiedrību *nepopularitāti* • Darba devēju organizāciju neesamība atsevišķos novados • Darba devēju neieinteresētība • Iedzīvotāju emigrācija gan uz Rīgu, gan ārzemēm
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Stiprināt esošo DDO kapacitāti un biedru piesaisti Kurzemes reģiona DDO apvienības izveidei • Spēcīga un aktīva biedrība *Liepājas Direktoru padome*, LDDK biedrs – kā pamats • Popularizēt un pārņemt labās prakses piemērus (gan sociālā dialoga veicināšanā, gan kolektīvo līgumu ieviešanā) • Veicināt konsultatīvā centra atpazīstamību, turpināt iesāktās reģionālā koordinators aktivitātes • Skaidrot darba devējiem pozitīvos ieguvumus, ja tiek noslēgts koplīgums uzņēmuma līmenī • Rast iespēju piedāvāt un organizēt uzņēmēju biedrībām doties gūt pieredzi un apmācības sociālā dialoga piemēriem citās valstīs 	<ul style="list-style-type: none"> • Valsts politikas nestabilitāte un biežas izmaiņas • Nodokļu politikas neprognozējamība • Ierobežojumi un administratīvā sloga līmenis, kas traucē uzņēmējdarbības attīstībai • Iedzīvotāju skaita samazināšanās reģionā • Lielo ražošanas uzņēmumu samazināšanās (*Liepājas Metalurga* sabrukums) • Uzņēmumu ar nelielu darbinieku skaita palielināšanās • Iedzīvotāju turpmāka emigrācija

3.4. Izvirzītās prioritātes un darba uzdevumi nākamajam pārskata periodam

1. Organizēt tikšanās ar esošajiem DDO, lai attīstītu darba devēju savstarpējo sadarbību
2. Organizēt tikšanās ar potenciālajām DDO un LDDK biedriem, informējot par sociālā dialoga būtību, īpašu akcentu liekot uz uzņēmumiem, kas izteikuši vēlmi kļūt par LDDK biedriem
3. Konsultāciju sniegšana uzņēmējiem par sociālā dialoga, uzņēmējdarbības un ES jautājumiem.
4. Turpināt uzņēmēju un pašvaldību izglītošanu, ar semināru un apmācību palīdzību
5. Turpināt organizēt Kurzemes uzņēmēju vizītes, tai skaitā pieredzes apmaiņas citos reģionos un citu reģionu viesošanās Kurzemes uzņēmumos
6. Organizēt uzņēmēju braucienus uz citu valstu uzņēmumiem
7. Atrast un sniegt informāciju par ES fondu pieejamību DDO aktivitāšu realizācijai. Aktivizēt DDO izmantot šīs iespējas
8. Piedalīties uzņēmēju un pašvaldību rīkotos pasākumos uzņēmējdarbības un sociālā dialoga veicināšanai. (semināri, uzņēmēju forumi, uzņēmēj dienas, DDO tikšanās u.c)
9. Trīspusējo Konsultatīvo padomju vai Uzņēmēju konsultatīvo sadarbības padomju izveide lielākajās pilsētās Ventspilī, Saldū, Kuldīgā
 - Trīspusējās Konsultatīvās padomes darbības stiprināšana Liepājā, sanāksmju darba kārtības ierosināšana un saskaņošana ar DDO - sēdes regularitātes - reizi ceturksnī
 - Sadarbības Padomes darba stiprināšana Talsos - darba kārtības ierosināšana un saskaņošana ar DDO – sēdes regularitāte – pēc jautājumu aktualitātes
10. Uzņēmēju Konsultatīvo vai Sadarbības padomju darbības ierosināšana un organizēšana novadu pašvaldībās
11. Partnerības un sociālā dialoga stiprināšana ar LBAS Kurzemes reģiona nodaļu
12. DDO organizāciju dibināšanas atbalsts un konsultēšana biedrību izveides procesā reģiona pilsētās un novados
13. Esošo DDO kapacitātes stiprināšana, uzņēmēju interešu pārstāvēšana ar Kurzemes plānošanas reģionu, Liepājas SEZ, Kurzemes reģiona augstākām un profesionālajām mācību iestādēm, DDO sadarbības iespēju nodrošināšana ar LDDK
14. Biedrības *Liepājas Direktoru padome* darba organizēšana, jaunu biedru piesaiste DDO
15. LDDK un DDO interešu pārstāvība semināros un sanāksmēs u. c.
16. Attīstīt darba devēju organizāciju sadarbību ar pašvaldībām, aicinot pašvaldības un DDO slēgt divpusējās sadarbības līgumus un/vai vienošanās, vai vismaz veikt regulāras tikšanās
17. Darba devēju organizāciju kapacitātes stiprināšana.
18. Turpināt LDDK vadības reģionālās vizītes un tikšanos ar pašvaldību un uzņēmēju pārstāvjiem, lai runātu par sociālā dialoga veidošanu un attīstību
19. Turpināt organizēt reģiona uzņēmēju biedrību kopā sanākšanu vismaz reizi pusgadā
20. Pilnveidot un attīstīt sadarbību ar LBAS un reģiona arodbiedrībām
21. Veidot jauno uzņēmēju interesi par dalību DDO un sociālā dialoga jautājumiem, vēlāk dalību DDO un LDDK

Uzdevumi prioritāšu sasniegšanai 2014.gada otrajam pusgamam

1. Organizēt tikšanās ar esošajiem DDO, lai attīstītu darba devēju savstarpējo sadarbību.
2. Pirms tikšanās ar DDO atsevišķi organizēt tikšanās ar DDO vadītājiem, lai identificētu
 - problēmjautājumus vai aktuālos un uzņēmējus interesējošos jautājumus, kuru apspriešanai
 - tikšanās reizēs ar DDO piesaistīt citus LDDK ekspertus un /vai ekspertus no kompetentām iestādēm, nozarēm

3. Organizēt tikšanās ar potenciālajiem novada DDO un LDDK biedriem, informējot par sociālā dialoga būtību
4. Konsultāciju sniegšana uzņēmējiem par sociālā dialoga, uzņēmējdarbības un ES jautājumiem
5. Turpināt uzņēmēju un pašvaldību izglītošanu ar semināru un apmācību palīdzību
6. Turpināt piedalīties LDDK vizīšu organizēšanā pie reģiona uzņēmējiem
7. Palīdzēt uzņēmēju biedrībām organizēt uzņēmēju braucienus uz citu valstu uzņēmumiem
4. Atrast un sniegt informāciju par ES fondu pieejamību DDO aktivitāšu realizācijai. Aktivizēt DDO izmantot šīs iespējas
5. LDDK vadības reģionālās vizītes organizēšana Kurzemes reģionā, Saldū oktobrī
6. Piedalīties uzņēmēju un pašvaldību rīkotos pasākumos uzņēmējdarbības un sociālā dialoga veicināšanai (Semināri, uzņēmēju forumi, uzņēmēju dienas, DDO tikšanās u.c)

3.5. Aktuālie jautājumi un problēmas uzņēmumu skatījumā

Uzņēmēji pauž viedokli, ka netic, ka viņu intereses un vajadzības varētu pārstāvēt valdībā, valsts institūcijās, ka viņu viedoklis un priekšlikums tiks ņemts vērā. Norāda, ka līdz šim nav bijis pietiekami redzamu pozitīvu piemēru un apliecinājumu tam, ka uzņēmēja priekšlikumi ietekmētu lēmumu pieņemšanu. Galvenie izvirzītie aktuālie jautājumi:

- Iepirkumu procedūras necaurskatāmība Publiskie iepirkumi valstī. Šī brīža esošā iepirkumu sistēma joprojām pieļauj daudz dažādu nepilnību: necaurspīdīgas iepirkumu procedūras, nolikumus raksta konkrētiem pretendentiem u.c.
- NVA programmās negatīva attieksme pret bezdarbnieku atbalsta programmām, iesaka ieviest uzņēmumu vadītāju dalību darbinieku atlasei;
- Algotos pagaidu darbos iesaistīt uzņēmējus- ne tikai pašvaldības;
- Nodokļu sistēmai jābūt paredzamai un samaksājamai;
- Norāda, ka PVN pazemināšana par 1% neko būtisku nedod, svarīgāk un vērtīgāk būtu samazināt darba spēka nodokli;
- aicina reinvestēto peļņu neaplikt ar nodokli;
- norāda, ka liela loma ir teritorijas sasniedzamībai – Liepājas lidostas attīstība nepieciešama kā uzņēmējdarbības attīstības instruments;
- Valsts autoceļu kritiskais stāvoklis – nepieciešami uzlabojumi;
- mikrouzņēmumu nodokļa rozījumi, saskata draudus šo uzņēmumu pastāvēšanai
- LDDK vadībai jāorganizē biežākas vizītes reģionā un reģiona uzņēmumos. Uzņēmēji vēlas pa tiešo (bez e-pastu, telefonu starpniecības) informēt par aktuālajiem jautājumiem uzņēmumu un nozaru kontekstā, par problemātiku ar kuru sastopas veicot uzņēmējdarbību
- uzņēmēji vēlas ciešāku saikni, vēlas biežākas tikšanās par aktuālajiem jautājumiem un nozares jautājumiem LDDK Rīgas birojā
- uzņēmēji vēlas kopīgu DDO izbraukumu uz kādu citu reģionu Latvijā, lai tiktos ar citiem DDO un uzņēmējiem, apgūtu citu pieredzi, kā arī izmantojot iespējamu līdzfinansējumu apmeklētu citu ES valsts DDO pieredzes apmaiņas braucienā.
Piemērs: LDDK organizēto brauciens uz Lietuvu, kur piedalās gan LDDK koordinatori, gan reģiona DDO pārstāvji, lai pārrunātu jautājumus, kā attīstīt sociālo dialogu reģionā, šādiem pasākumiem ir jābūt
- darbaspēka nodokļu sloga samazināšana, paaugstinot neapliekamā minimuma un atvieglojuma par apgādājamajiem sliekšni;
- LDDK vēlams piedāvāt konsultācijas par ES SF un citu finansējumu pieejamību DDO, to aktivitāšu īstenošanas iespējām caur šiem finanšu avotiem

- uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaižu piemērošana uzņēmumiem, kas investē ražošanā;
- norāda uz godīgas konkurences ievērošanas nepieciešamību publisko iepirkumu un būvniecības procesos, kā arī ES finanšu resursu piesaistē;
- joprojām !!! uzskata, ka nav samazināts administratīvais slogs.